

Enkele veelgebruikte signaalwoorden en – formuleringen

signaalwoorden of – formulering

ten eerste, en, eveneens, zowel ... als, daarbij, vervolgens, bovendien, verder, ook, een andere, daarnaast, ten slotte, tot slot.

zoals, bijvoorbeeld, zo, een voorbeeld, dat betekent, dat komt voor bij, ter illustratie, dat houdt in, onder andere, neem nu, ter verduidelijking.

eerst, vervolgens, dan, daarna, later, voorafgaand, toen, terwijl, voordat, nadat, zodra, vroeger.

door, waardoor, daardoor, doordat, zodat, te danken aan, te wijten aan, als gevolg van, had als gevolg, wegens.

om ... te, door te, door middel van, met behulp van, opdat, daarmee, daartoe, met als doel, daarvoor.

als, indien, mits, wanneer, tenzij, een voorwaarde is.

want, omdat, dat blijkt uit, hierom, aangezien, vanwege, wegens, namelijk, immers, daarom.

enerzijds/anderzijds, niettemin, toch, echter, maar, daarentegen, toch, integendeel, in plaats van, in tegenstelling tot, wel.

net als, zoals, evenals, hetzelfde als, in vergelijking met, vergeleken met.

dus, kortom, concluderend, samenvattend, hieruit volgt, uiteindelijk, hieruit kunnen we afleiden, samengevat, alles bij elkaar, met andere woorden, al met al, daarom, alles overziend.

betekenis

opsomming

**toelichting/
voorbeeld**

volgorde in tijd

oorzaak/gevolg

doel/middel

voorwaarde

reden/verklaring

tegenstelling

vergelijking

**samenvatting of
conclusie**